

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/140/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122013420
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122013420.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Ladislava Révesa a Mgr. Michala Polláka, v konaní o žiadosti odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu v Trnave zo dňa 21.07.2022, sp. zn. 8PP/13/2022, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 27.09.2022 v Trnave, a takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písm. c/ Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C.,
z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd rozhodol tak, že („citácia“):

Podľa § 66 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona, § 67 odsek 1 Trestného zákona, § 437 odsek 2 Trestného zákona a § 415 odsek 1 Trestného poriadku súd žiadosť odsúdeného: A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom A. XXX, A., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:
-rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 31.07.2014, sp. zn. 6T/40/2006, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 25.11.2014, sp. zn. 3To/112/2014, z a m i e t a.

Okresný súd napadnuté uznesenie odôvodnil v rozsahu č.l. 38-41.

V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd konštatoval splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, kedy odsúdený vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu odňatia slobody. Zároveň skonštatoval aj splnenie druhej zákonnej (prvej materiálnej) podmienky a to poukazujúc na hodnotenie riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou z ktorého vyplýva, že správanie a vystupovanie, ako aj dodržiavanie stanovených noriem odsúdeným je na požadovanej úrovni, bol 22-krát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. U odsúdeného však skonštatoval, že nie je splnená tretia zákonná (druhá materiálna) podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného a to s poukazom na trestnú minulosť odsúdeného, závažnosť trestného činu, pre ktorú bol odsúdený, a v neposlednom rade na skutočnosť, že sa tak závažnej trestnej činnosti, akou vražda fyzicky slabšej ženy s úmyslom získania majetkového prospechu bez pochybností je, dopustil len krátko na to, ako mu uplynula skúšobná doba po predchádzajúcom podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody v inej trestnej veci. V neprospech odsúdeného je i skutočnosť, že odsúdený nebol uznaný za vinného len z trestného činu vraždy, ale aj z trestného činu lúpeže, podstatou ktorej bol záujem

získať finančné prostriedky z banky pomocou zbrane - pištole, pričom okresný súd osobitne poukázal na to, že odsúdený najprv zavraždil poškodenú a o 3 mesiace neskôr vykonal lúpež v banke, teda ani vražda poškodenej u odsúdeného nespôsobila to, že by sa trestnej činnosti neskôr nedopustil, či už z obavy z odhalenia alebo kvôli možným výčitkám svedomia. Okresný súd bol toho názoru, že odsúdený zo strany spoločnosti už raz dostal šancu preukázať svoje polepšenie a nápravu, túto nevyužil, ale práve naopak preukázal, že jemu poskytnutá dôvera nemala na jeho osobnosť žiadny prevýchovný účinok, ani doposiaľ získaných 22 disciplinárnych odmien, kontakt odsúdeného s rodinou, a jeho zdravotný stav, nepredstavujú z pohľadu súdu také podstatné okolnosti, ktoré by súd presvedčili o schopnosti odsúdeného viesť v budúcnosti riadny život. Okresný súd bol toho názoru, že odsúdený sa na výkon trestu adaptoval, dokázal sa slušne správať a dosahovať disciplinárne odmeny. Resocializačná prognóza podľa hodnotenia rizika sociálneho zlyhania sa javí ako menej priaznivá a taktiež poukázal na znalecký posudok z pripojeného spisu Okresného súdu Trnava sp. zn. 6T/40/2006, z ktorého je možné posúdiť osobnostné črty odsúdeného a z ktorého vyplýva aj to, že odsúdený trpí zmiešanou poruchou osobnosti, je egocentrický bez nedostatku vyšších citových hodnôt, pre získanie finančného prospechu sa dopustil závažnej násilnej činnosti proti iným ľuďom. Okresný súd sa vyjadril aj ku skutočnostiam, na ktoré poukázal obhajca odsúdeného, že pri posudzovaní charakteru trestnej činnosti by podmienené prepustenie vôbec nebolo možné, k tomuto okresný súd uviedol, že osobu odsúdenú za obzvlášť závažný zločin je možné podmienenčne prepustiť, avšak konkrétne u odsúdeného k samotnej povahe trestnej činnosti pristúpili aj tie skutočnosti, že odsúdený bol uznaný za vinného aj za trestný čin lúpeže a tieto skutky spáchal v krátkej dobe po predchádzajúcom podmienenom prepustení, čo podľa súdu vylučuje očakávanie vedenia riadneho života v budúcnosti. Námieta obhajcu na časový odstup od vypracovania oboznámených znaleckých posudkov, okresný súd uvádzal, že tieto hodnotil len podporne smerom k dotvoreniu osobnosti odsúdeného, pričom rozhodujúce pre zamietnutie návrhu odsúdeného boli skutočnosti a to povaha spáchanej trestnej činnosti a okolnosti jej spáchania. V závere okresný súd pozitívne hodnotil a ocenil správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody, vrátane jeho záujmu o prácu, vzdelanie a sociálny kontakt, avšak ani tieto skutočnosti v dostatočnej miere nerozptýlili dôvodné pochybnosti o schopnosti odsúdeného viesť riadny život v budúcnosti, ktoré uviedol v predchádzajúcich častiach rozhodnutia.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote a to ihneď po jeho vyhlásení na verejnom zasadnutí, zahlásil sťažnosť odsúdený A. B. (č.l. 36 spisu).

Prokurátor prítomný na verejnom zasadnutí sa vzdal práva na podanie sťažnosti (č.l. 36 spisu).

Zahlásenú sťažnosť odsúdený písomne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Ľudovíta Štangeloviča (č.l. 45-49), ako aj samostatne (č.l. 50-51).

V odôvodnení sťažnosti odsúdený prostredníctvom svojho obhajcu konštatoval, že okresný súd nesprávne aplikoval ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona, keď konštatoval, že predmetná druhá materiálna podmienka – dôvodnosť očakávania vedenia riadneho života po podmienenom prepustení nie je splnená, nakoľko skutočnosť, že bol odsúdený k dlhodobému trestu, nemôže byť sama o sebe dôvodom na zamietnutie žiadosti o podmienené prepustenie. Poukazovanie na trestnú minulosť odsúdeného a zamietnutie žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody z tohto dôvodu činí uznesenie okresného súdu nesprávnym. Súd prvého stupňa dôvodením minulosťou odsúdeného vôbec nezohľadňuje, že na odsúdeného pôsobil a pôsobí trest, ktorý aktuálne vykonáva a nezohľadňuje vôbec zmenu odsúdeného vplyvom aktuálneho trestu, resp. zmenu, ku ktorej u odsúdeného došlo od spáchania minulej – inej trestnej činnosti, ako aj od spáchania trestnej činnosti, za ktorú vykonáva trest.

Ďalej uviedol, že aplikácia ustanovenia § 66 odsek 1 Trestného zákona na prípad a správanie odsúdeného je absolútne nesprávna a nelogická, pretože nie je zrejmé ako inak by mali byť zistené dôvody pre obe materiálne podmienky podmieneného prepustenia ako práve zo správania odsúdeného počas výkonu trestu, čo okresný súd nepochopiteľne ignoroval vo vzťahu k druhej materiálnej podmienke podmieneného prepustenia. Okresný súd tak preceňuje povahu spáchanej trestnej činnosti a pri výklade zvolenom okresným súdom by pri spáchaní vraždy nebolo možné u odsúdeného za taký obzvlášť závažný zločin nikoho podmienenčne prepustiť. Preto súd prvého stupňa nesprávne zamietol žiadosť odsúdeného o podmienené odsúdenie prepustenie z „rozhodujúceho“ dôvodu spočívajúceho v minulosti odsúdeného – povahe spáchanej trestnej činnosti a z podmieneného prepustenia v minulej

trestnej veci a ich vzájomných časových súvislostí, pretože tým úplne ignoruje správanie odsúdeného po spáchaní trestných činov, pričom od ich spáchania uplynula už doba vyše 17 rokov. Uvedené časové súvislosti skúšobnej doby podmieneného prepustenia z minulého (iného) trestu a času trestných činov vraždy a lúpeže sú právne irelevantné aj z dôvodu, že odsúdený sa trestného činu vraždy a lúpeže nedopustil v nijakej skúšobnej dobe (ani) podmieneného prepustenia z výkonu minulého trestu v inej trestnej veci.

Za dôležité tiež považoval otázku závažnosti trestného činu, ktorá podľa jeho názoru nie je sama osebe jednou z podmienok podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, ale je len jednou z rovnocenných okolností, ktoré sa skúmajú pri materiálnych podmienkach podmieneného prepustenia. Okresný súd nezohľadnil ani pozitívny posun v profile osobnosti odsúdeného, keď odsúdený začal štúdium, sú známe jeho výsledky, a to prospech s vyznamenaním, získal ďalšie 2 disciplinárne odmeny, zapája sa do činnosti pre všeobecný rozvoj, čistoty priestorov ústavu na výkon trestu, plní ciele stanovené programom zaobchádzania, pracovne je dlhodobo kladne hodnotený a samotný riaditeľ ÚVTOS Hrnčiarovce navrhol jeho podmienené prepustenie. Taktiež namietal, že okresný súd neprihliadol na prehlásenie spoločnosti Ametrín s.r.o. Trnava o prísľube do zamestnania pre odsúdeného. Všetky vyššie uvedené okolnosti, v jednotlivosti, aj v ich súhrne preukazujú, že od odsúdeného sa môže očakávať, že povedie riadny život. Na základe uvedeného mal za to, že uznesenie okresného súdu nie je založené na starostlivom uvážení týchto všetkých vyššie uvedených okolností prípadu v ich súhrne v zmysle § 2 odseku 12 Trestného poriadku. Taktiež poukázal na znalecké posudky vypracované v roku 2005, ktoré nezohľadňujú pôsobenie vyše 17-ročného trestu na odsúdeného ani v otázke resocializácie, teda ide zjavne o neaktuálne posudky. Zároveň namietal, že v uznesení okresného súdu absentuje riadne odôvodnenie a je nepreskúmateľné v otázke, v čom konkrétne okresný súd vidí nesplnenie účelu trestu u odsúdeného, ktorý si v súčasnosti vykonáva.

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhoval, aby Krajský súd v Trnave v zmysle § 194 odsek 1 písmeno a) Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu a odsúdeného A. B. podmienené prepustil z výkonu trestu odňatia slobody uloženého odsúdenému rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 31.07.2017, sp. zn. 6T/40/2006, v spojení s uznesením krajského súdu v Trnave zo dňa 25.11.2014, sp. zn. 3To/112/2014 a určil primeranú skúšobnú dobu podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Alternatívne navrhoval, aby Krajský súd v Trnave uznesenie okresného súdu v zmysle § 194 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku zrušil a uložil Okresnému súdu Trnava, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

V odôvodnení sťažnosti odsúdený uviedol, že Trestný zákon nevylučuje podmienené prepustenie osoby, ktorá bola odsúdená za obzvlášť závažný trestný čin, alebo činy, pričom okresný súd vo svojom odôvodnení túto skutočnosť popiera. Taktiež poukázal na skutočnosť, že povaha a okolnosti trestného činu boli zohľadnené už pri vynesení rozsudku a to vo výške trestu, ktorý vykonáva. Podľa jeho názoru by súd na základe dokazovania, aj znaleckého už v pôvodnom konaní neveril v jeho možnú nápravu, zmenu myslenia, zmenu osobnosti, takže by mu už pri vynesení rozsudku odobral možnosť požiadať o podmienené prepustenie, prípadne by mu udelil definitívny trest.

Ďalej odsúdený namietal, že okresný súd sa pri posudzovaní jeho žiadosti o podmienené prepustenie nedostatočne vysporiadal s otázkou jeho resocializácie. Pokiaľ nebolo dostačujúce hodnotenie ústavu, v ktorom trest vykonáva, okresný súd mohol využiť prostriedky, ktoré má k dispozícii (pribratie znalca do konania), ktorý by súdu zodpovedal, či u odsúdeného došlo k zmene osobnosti a či je možné očakávať, že bude v budúcnosti viesť riadny život.

Na základe uvedeného odsúdený žiadal Krajský súd v Trnave, aby napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a sám vo veci žiadosti o podmienené prepustenie za ustanovenia primeraných podmienok rozhodol.

Podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán
a/ správnosť výrokov napadnutého uznesenia proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť
b/ konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Krajský súd v Trnave podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, na podklade včas podanej sťažnosti odsúdeným, preskúmal zákonnosť a dôvodnosť napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a tak zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, sťažnostný súd zistil, že:

- odsúdený vykonáva úhrnný trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený: rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 31.07.2014, sp. zn. 6T/40/2006, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 25.11.2014, sp. zn. 3To/112/2014, pre trestný čin vraždy podľa § 219 odsek 1, odsek 2 písmeno j) Trestného zákona účinného do 31.12.2005 a inú trestnú činnosť v trvaní 20 (dvadsať) rokov so zaradením do III. nápravnovýchovnej skupiny;
- lehotu k podaniu žiadosti o podmieňané prepustenie v zmysle § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona odsúdený splnil dňa 04.03.2020;
- dňa 12.03.2021 Okresný súd Trnava, sp. zn. 29PP/31/2021, podmieňane prepustil odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody a určil mu skúšobnú dobu v trvaní 7 rokov s probačným dohľadom na 3 roky a uložil mu i povinnosť spočívajúcu v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie; Krajský súd v Trnave uznesením zo dňa 01.06.2021, sp. zn. 3Tos/60/2021, zrušil v celom rozsahu uznesenie Okresného súdu Trnava zo dňa 12.03.2021, sp. zn. 29PP/31/2021, a žiadosť odsúdeného o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku s poukazom na § 66 odsek 1, odsek 2, § 67 odsek 1 Trestného zákona zamietol.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou sťažnostný súd zistil, že:

- odsúdený bol dodaný do väzby dňa 07.03.2005 a dňa 04.09.2007 nastúpil do výkonu trestu v ÚVTOS Leopoldov, kde jeho správanie bolo na požadovanej úrovni, ústavný poriadok a povinnosti z neho vyplývajúce dodržiaval, konflikty so spoluodsúdenými sa nevyskytovali, voči personálu ÚVTOS Leopoldov sa správal slušne;
- odsúdený bol pracovne zaradený a po pracovnej schránke bol dlhodobo kladne hodnotený, jeho pracovná morálka bola na požadovanej úrovni;
- odsúdený bol preradený dňa 10.03.2017 rozhodnutím Okresného súdu Trnava, sp. zn. 5Nt/80/2016, na výkon trestu do ústavu so stredným stupňom stráženia a dňa 20.07.2020 rozhodnutím Okresného súdu Trnava, sp. zn. 3Nt/48/2020, na výkon trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, kde jeho správanie, vystupovanie ako aj dodržiavanie stanovených noriem je na požadovanej úrovni;
- počas doterajšieho výkonu trestu bol celkovo dvadsaťdvakrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol;
- pracovne zaradený nie je z dôvodu štúdia na gymnáziu;
- na oddiele sa zapája do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania činnosti a upravenosti ubytovacích a spoločenských priestorov ústavu;
- kontaktuje sa s matkou a sestrou, vzťahy v rodine sú harmonické a o odsúdeného rodina prejavuje záujem;
- po prepustení z výkonu trestu sa plánuje vrátiť na adresu trvalého pobytu;
- odsúdený plní stanovené ciele programu zaobchádzania;
- jeho resocializačná prognóza sa podľa hodnotenia rizika sociálneho zlyhania javí ako menej priaznivá;
- odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmieňané prepustenie a odporúča sa ho podmieňane prepustiť.

Odsúdený má v registri trestov 3 záznamy:

- prvé odsúdenie rozhodnutím Okresného súdu Michalovce zo dňa 27.09.1995, sp. zn. 5T/471/1995, na páchatela sa hľadí, akoby nebol odsúdený;
- druhé odsúdenie rozhodnutím Okresného súdu Košice 1 zo dňa 21.07.2000, sp. zn. 4T/335/2000, bol mu uložený nepodmieňaný trest na 2 roky v I. nápravnovýchovnej skupine, pričom rozhodnutím

Okresného súdu Trnava zo dňa 22.01.2001, sp. zn. 2Pp/423/2000 bol podmiennečne prepustený so skúšobnou dobou na 3 roky, osvedčil sa dňa 30.07.2004, na páchatela sa hľadí, akoby nebol odsúdený; • tretie odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 31.07.2014, sp. zn. 6T/40/2006, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 25.11.2014. sp. zn. 3To/112/2014, bol mu uložený nepodmienečný trest na 20 rokov v III. nápravnovýchovnej skupine, zároveň mu bol dňa 20.07.2020 zmenený ústav na výkon trestu so stredným stupňom stráženia na ústav na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, bol mu uložený úhrnný trest a trest prepadnutia veci.

Krajský súd je toho názoru, že okresný súd po podaní návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, postupoval v zmysle Trestného poriadku, keď určil termín verejného zasadnutia na deň 21.07.2022, kde mal odsúdený možnosť vyjadriť sa k svojmu správaniu vo výkone trestu odňatia slobody a vykonal všetky dôkazy, ktoré sú potrebné na objektívne a zákonné rozhodnutie o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a rozhodol spôsobom, ktorý si osvojil aj krajský súd.

Podľa § 176 odsek 2 Trestného poriadku, uznesenie musí obsahovať odôvodnenie, v ktorom treba, ak to prichádza podľa povahy veci do úvahy, uviesť najmä skutočnosti, ktoré sa považujú za dokázané, dôkazy o ktoré sa skutkové zistenia opierajú, úvahy ktorými sa rozhodujúci orgán spravoval pri vyhodnotení vykonaných dôkazov, ako aj právne úvahy na ktorých základe podľa príslušných ustanovení zákona posudzoval dokázané skutočnosti.

V odôvodnení svojho uznesenia okresný súd v súlade s ustanovením § 176 odsek 2 Trestného poriadku rozviedol všetky zákonné a právne skutočnosti, na základe ktorých mal za preukázané, že žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je možné vyhovieť.

Krajský súd si všetky závery okresného súdu prezentované v napadnutom uznesení osvojil a v celom rozsahu na ne odkazuje bez potreby opakovania týchto dôvodov vo svojom sťažnostnom uznesení. Súčasne krajský súd pripomína, že v konaní o sťažnosti, ktoré je dvoj-inštančné platí, že rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria vzájomnú jednotu, z ktorého dôvodu je nadbytočné vecne správne argumenty súdu prvého stupňa opakovať v druhostupňovom rozhodnutí.

Podľa § 67 odsek 1 Trestného zákona, osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmiennečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 odsek 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 odsek 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

V zmysle uvedeného krajský súd uvádza, že z ustanovenia § 66 odsek 1 Trestného zákona vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú splnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a tiež skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k správne záveru, že odsúdený splnil formálnu podmienku na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, teda že vykonal potrebnú časť výmery uloženého trestu zmysle § 67 odsek 1 Trestného poriadku a to dňa 04.03.2020.

Okresný súd správne skonštatoval, že u odsúdeného bola splnená jedna z materiálnych podmienok, a to, že odsúdený svojím správaním počas výkonu trestu odňatia slobody preukazuje snahu po náprave, keď jeho správanie je v súlade s ústavným poriadkom, dosiahol 22 disciplinárnych odmien, prejavuje záujem o ďalšie vzdelávanie, stanovené ciele programu zaobchádzania odsúdený plní. Nemožno však opomenúť, že odsúdený bol už vo výkone trestu odňatia slobody a vie, ako si vytvoriť priaznivé hodnotenie.

Materiálnu podmienku možnosti očakávania, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život v zmysle § 66 odsek 1 Trestného zákona je potrebné v prípade uvedeného v bode 1/ skúmať rozhodnutí (R 5/2017).

U odsúdeného nie je splnená druhá materiálna podmienka, pretože nemožno v budúcnosti od neho očakávať, že povedie riadny život a to vzhľadom na jeho trestnú minulosť (v registri trestov má 3 záznamy), ako aj povahu trestných činov (ktoré sú prevažne násilného charakteru), pre ktoré bol odsúdený. Ako správne konštatoval okresný súd, odsúdený sa závažnej trestnej činnosti, akou vražda fyzicky slabšej ženy s úmyslom získania majetkového prospechu bez pochybností je, dopustil len krátko na to, ako mu uplynula skúšobná doba po predchádzajúcom podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody v inej trestnej veci. Je teda viac ako zrejmé, že hoci odsúdený zo strany spoločnosti, resp. súdu už raz dostal šancu preukázať svoje polepšenie a nápravu, túto nielenže nevyužil, ale práve naopak preukázal, že jemu poskytnutá dôvera nemala na jeho osobnosť žiadny prevýchovný účinok, nakoľko sa dopustil tej najzávažnejšej formy trestnej činnosti – trestného činu vraždy a neskôr aj lúpeže, teda obidva činy sa vyznačovali násilným charakterom a boli vykonané s úmyslom získania majetkového prospechu. V danom prípade osoba odsúdeného, ako recidivujúceho páchatela, nevytvára predpoklady na úvahu o tom, že v prípade podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život. Nemožno opomenúť ani záver hodnotenia, že resocializačná prognóza odsúdeného sa javí ako menej priaznivá.

Vzhľadom na tieto vyššie uvedené skutočnosti má aj krajský súd za to, že náprava a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

K sťažnostným námietkam:

K sťažnostnej námietke obhajoby, že poukazovanie na trestnú minulosť odsúdeného a zamietnutie žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody z tohto dôvodu činí uznesenie okresného súdu nesprávnym, krajský súd uvádza, že podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je opodstatnené len vtedy, ak vzhľadom na všetky okolnosti, ktoré môžu mať v rámci konania o podmiennečnom prepustení význam, je daný predpoklad, že odsúdený po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život. Okolnosť, ktorá má v tejto súvislosti veľký význam, je predchádzajúci spôsob života odsúdeného vrátane vyhodnotenia rizika jeho prípadnej recidívy. V nadväznosti na uvedené musí súd zohľadniť všetky zadovážené dôkazy, ktoré poskytnú komplexný obraz o osobe odsúdeného, celkové správanie a plnenie povinností vo výkone trestu, pretože tieto okolnosti vedú ovplyvniť predpoklad o tom, aké správanie možno od odsúdeného očakávať potom, ako opustí ústav na výkon trestu odňatia slobody.

Podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je totiž namieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie na slobode riadny život a že to nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy pričom takouto okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení význam i podľa odbornej literatúry ako aj bohatej odvolacej praxe najvyššieho súdu (obdobne pozri uznesenie NS SR sp. zn. 3Urtos/3/5015, sp. zn. 3Urtos/1/2015, sp. zn. 6Urtost/3/2015).

V tomto smere aj krajský súd poukazuje na skutočnosť, že odsúdený bol doposiaľ viackrát (odsúdený má 3 záznamy v odpise registra trestov) súdne trestaný za rôznorodú trestnú činnosť na nepodmiennečné

i podmienené tresty odňatia slobody, a teda mal možnosť preukázať, že aj podmienené odsúdenie u neho splní svoj očakávaný prevýchovný účel, avšak naďalej a opakovane sa dopúšťal trestnej činnosti a navyše už mal šancu viesť riadny život po podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ktorú nevyužil a preto má aj krajský súd za to, že možná náprava a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je realizovateľné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody. V danom prípade bolo prihliadnuté s poukazom na § 66 odsek 2 Trestného zákona tiež na povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti a v zmysle odpisu registra trestov aj na sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti, kedy vo vzťahu k jeho osobe nemožno jednoznačne vyvodiť záver, že bude viesť na slobode riadny život, nakoľko sa jedná o osobu, ktorá opakovane pácha (doposiaľ páchala) trestnú činnosť.

Krajský súd poznamenáva, že zmyslom podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmienenčne prepustený po uplynutí ustanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Je potrebné vziať do úvahy i samotný účel trestu, ktorý obsahuje viac komponentov, na ktoré súdy pri svojom rozhodovaní musia prihliadať. Podstatou úvah je potom v konečnom dôsledku dôvodnosť predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti aj na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy. Prítom posúdenie otázky novej recidívy je vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, no pri skúmaní tejto miery sa vychádza z objektívnych kritérií, medzi ktoré patrí predchádzajúci spôsob života odsúdeného i jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti. Na podmienené prepustenie neexistuje právny nárok a preto súd pri jeho rozhodovaní je vždy odkázaný len na také okolnosti, ktoré sú zistiteľné z histórie jeho života, medzi ktoré nepochybne patria jeho odsúdenia, charakter trestnej činnosti, za ktoré bol súdom doposiaľ sankcionovaný. Tieto objektívne kritéria okresný súd správne u odsúdeného zhodnotil.

Záverom krajský súd len dodáva, že každý si v živote zaslúži dostať šancu na nápravu chýb, ktorej sa dopustil a na preukázanie, že jeho zlyhanie bolo ojedinelé a že sa nebude opakovať. Odsúdený však takúto šancu nevyužil a to napriek tomu, že v minulosti mu bola daná vo forme podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Z prehľadu registra trestov odsúdeného je možné vyvodiť, že jeho sklony k porušovaniu zákona a k páchaniu trestnej činnosti prevažujú nad ním prezentovanou ochotou viesť riadny život.

Taktiež krajský súd konštatuje, že sťažnostné námietky obhajoby proti napadnutému uzneseniu sú takmer totožné s jeho predchádzajúcou argumentáciou, ktoré už uplatnil na verejnom zasadnutí a s ktorými sa prvostupňový súd vysporiadal už v napadnutom uznesení.

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku, nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Z uvedených dôvodov potom aj krajský súd mal za to, že u odsúdeného nie sú splnené podmienky pre jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v zmysle § 66 Trestného zákona, preto rozhodol o jeho sťažnosti tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.